

Kinderen met eczeem

Kindergeneeskunde

Beter voor elkaar

Wat is atopisch eczeem?

Atopisch eczeem bestaat vanaf de geboorte: de oorzaak komt van 'binnenuit'. Het is een ziekte waarvoor een aangeboren aanleg bestaat. Ongeveer 70% van de patiënten heeft familieleden met eczeem, astma of hooikoorts. Door allerlei omstandigheden kan eczeem verergeren, bijvoorbeeld door water, fel zonlicht, koud weer en droge, warme lucht. Dit heeft allemaal een uitdrogend effect op de huid waardoor schilfering ontstaat. De natuurlijke beschermingsfunctie van de huid vermindert en de irritatie neemt toe.

Hoe ontstaat atopisch eczeem?

De huid vormt het beschermende omhulsel van het lichaam. Het is de eerste verdedigingslinie van ons afweersysteem tegen ongewenste indringers. De afweercellen zijn niet alleen actief aan het huidoppervlak, maar liggen ook dieper in de huid te wachten om indringers te vernietigen. Bij atopisch eczeem is de barrièrefunctie van de huid meestal verstoord: de huid houdt onvoldoende water vast, bevat veel minder huidvetten en is minder in staat prikkels (allergenen) van buitenaf tegen te houden. Wat daarvan de precieze oorzaak is, weten we niet. Wel weten we dat deze huid hierdoor erg droog is en sneller kan irriteren met als gevolg een ontsteking van de huid. Het resultaat is dan: eczeem.

Een allergie voor voedingsmiddelen of voor stoffen die worden ingeademd (inhalatieallergenen) kan ook een rol spelen.

Een verband tussen voedselallergieën en het ontstaan van atopisch eczeem is meestal niet aantoonbaar.

Voorbeelden van voedingsmiddelen die allergieën kunnen veroorzaken zijn koemelk, kippenei, pinda's en noten.

Voorbeelden van inhalatieallergenen zijn huisstofmijt, huidschilfers van dieren en pollen van grassen en bomen.

Wat zijn de verschijnselen?

De verschijnselen van atopisch eczeem zijn roodheid en schilfering van de huid en het voorkomen van kleine bultjes en soms vochtblaasjes. Daarnaast kan vochtafscheiding optreden. Aangezien eczeem jeuk veroorzaakt, zijn vaak krabeffecten aanwezig. Door het wrijven en krabben wordt het eczeem mede in stand gehouden. Als het eczeem langere tijd bestaat treedt verruwing van de huid op.

Atopisch eczeem ontstaat meestal in de eerste zes levensmaanden, maar kan in principe op iedere leeftijd beginnen. Het beloop is erg wisselend, met betere en slechtere perioden. Het eczeem kan gedurende een betrekkelijk korte tijd aanwezig zijn, maar ook chronisch blijven bestaan. Bij sommige mensen verdwijnt het om vervolgens veel later weer terug te keren.

Bij een baby wordt atopisch eczeem dauwworm genoemd. Dauwworm bevindt zich voornamelijk in het gelaat, achter de oren en op de behaarde hoofdhuid, romp, armen en benen. Op de peuterleeftijd bevindt het eczeem zich vooral in de elleboogsholten en knieholten en op de polsen en enkels. Ook in de hals en de nek kan het eczeem voorkomen. Na het 10e jaar zien we het meestal terug op handen en voeten en op de buigzijde van de ellebogen en knieën. Ook rond de ogen kan het eczeem voorkomen. De niet-aangedane huid van iemand met atopisch eczeem is erg droog en schilferend. De droge huid is gauw geïrriteerd en jeukt snel bij transpireren en het dragen van wol. Door veel te wassen met zeep wordt de huid nog droger en nemen de klachten toe.

De huid van mensen met atopisch eczeem is extra gevoelig voor infecties. Er kunnen regelmatig infecties door bacteriën optreden. Ook waterwratten (mollusca) komen veel voor bij kinderen met atopisch eczeem.

Hoe wordt de diagnose gesteld?

De diagnose (wat er precies aan de hand is) wordt gesteld op grond van de aanwezige huidafwijkingen. Bovendien kan informatie over het voorkomen van eczeem, hooikoorts, astma of allergieën in de familie behulpzaam zijn bij het stellen van de diagnose. Eventueel kan allergieonderzoek plaatsvinden door middel van huidtesten en/of bloedonderzoek. Bij een infectie kan een kweek worden afgenomen met behulp van een wattenstokje.

Wat is de behandeling?

Atopisch eczeem is een huidziekte is waarbij vele factoren een rol spelen. Er kunnen spontane verbeteringen en verergeringen optreden. Het is niet mogelijk atopisch eczeem met geneesmiddelen te genezen. De behandeling is gericht op het onderdrukken van de verschijnselen, waardoor de klachten afnemen.

Uitwendige behandeling

In verband met de droge huid is het bij atopisch eczeem van groot belang dat het vochtgehalte van de hoornlaag wordt verbeterd door het aanbrengen van vette zalf of crème. Minimaal twee maal per dag moet het gehele lichaam worden ingesmeerd.

De eczeemplekken worden meestal behandeld met een corticosteroidzalf of crème.

Deze zalf bestaat in verschillende sterkten. Bestaat er een weinig of matig ernstig eczeem, dan is het gebruik van een zwakwerkend corticosteroid meestal voldoende. Als het eczeem ernstiger is, worden sterker werkende corticosteroiden gebruikt, soms in combinatie met teerproducten.

Zodra het eczeem rustiger is geworden kan het gebruik afgebouwd worden of kan de sterkte van het corticosteroid worden verlaagd.

Er zijn ook geneesmiddelen zonder corticosteroiden: Tacrolimus en pimecrolimus.

Deze geneesmiddelen zijn goed werkzaam tegen eczeem (te vergelijken met corticosteroiden van klasse 2) en bevatten geen corticosteroiden. In geval van ernstig eczeem kan lichttherapie worden voorgeschreven. Deze behandeling is niet geschikt voor kleine kinderen. Bij infecties met bacteriën of schimmels kan een antibacterieel of antischimmel middel aan de behandeling worden toegevoegd.

Inwendige behandeling

Voor de behandeling van jeuk bestaan ook anti-jeuktabletten of drankjes (antihistaminica).

Indien het eczeem ernstiger vormen aanneemt, kan worden overgaan tot het tijdelijk voorschrijven van corticosteroid-tabletten of ciclosporine.

Indien het eczeem geïnfecteerd raakt met bacteriën, kan een antibioticumkuur noodzakelijk zijn.

Wat kunt u zelf nog doen?

Een droge huid komt het meeste voor door atopisch eczeem.

Door douchen en baden worden de natuurlijke huidvetten afgewassen, waardoor de huid nog droger wordt. Probeer niet te vaak te douchen (maximaal twee keer per week), niet te lang, niet te heet en het liefst zonder zeep. Wél is het verstandig badolie te gebruiken.

Het is niet erg om te zwemmen maar de hoge chloorconcentratie van het zwemwater kan de huid wel weer droog maken. Na het zwemmen is het goed om te douchen en het eczeem met vette crème in te smeren. Een vakantie aan zee doet soms wonderen. De combinatie van zon, zee, een onbedekte huid en rust kan ervoor zorgen dat het wegtrekt.

Wollen kleding veroorzaakt snel jeuk en kan daarom beter worden vermeden. Ook bij het dragen van afsluitende nylonkleding kan jeuk ontstaan. Katoen wordt meestal goed verdragen.

Het stuk krabben van de huid gebeurt vaak 's nachts.

Dit kan worden tegengegaan door de nagels goed kort te houden en krabpakjes ofverbandhandschoenen te dragen.

Jeuk ontstaat niet alleen in bovengenoemde omstandigheden, maar soms ook als gevolg van allergische reacties.

Bij een voedselallergie is het belangrijk dat er een diëtiste wordt ingeschakeld.

Stressfactoren kunnen het eczeem ook verergeren. Ergernis en emotionele gebeurtenissen zijn belangrijke factoren, waardoor de jeuk en het eczeem verergeren. Het is verstandig hulp te vragen indien er psychische problemen zijn. In sommige gevallen is de hulp van een psycholoog of medisch maatschappelijk werker aan te bevelen.

Wat zijn de vooruitzichten?

Bij veel kinderen verdwijnt het eczeem na het tweede jaar, bij anderen zal de intensiteit afnemen in de lagere school periode. Soms is het eczeem jarenlang verdwenen om (tijdelijk) weer op te spelen op jongvolwassen leeftijd.

Ook kan het eczeem blijven bestaan tot op volwassen leeftijd.

Polikliniek Kindergeneeskunde

T 010 297 5340

www.ikazia.nl

Let op: In deze folder staat informatie die belangrijk is voor u. Heeft u moeite met de Nederlandse taal? Lees deze folder dan samen met iemand die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Please note: This leaflet contains information that is important for you. If you have trouble understanding the Dutch language, you should read this leaflet together with someone who can explain the information or translate it for you.

Dikkat: Bu broşür sizin için önemli bilgiler içerir. Hollandaca okumakta zorlanıyor musunuz? O zaman broşürü bilgileri sizin için çeviren ya da açıklayan biriyle okuyun.

Uwaga: Ta ulotka zawiera ważne dla Ciebie informacje. Masz trudności ze zrozumieniem języka holenderskiego? Przeczytaj tę ulotkę razem z kimś, kto przetłumaczy jej treść lub będzie w stanie wyjaśnić zawarte w niej informacje.

انتبه: هناك معلومات مهمة بالنسبة لك في هذا المنشور. هل تواجه صعوبة في اللغة الهولندية؟ اقرأ إذن هذا المنشور مع شخص آخر يترجم أو يشرح لك المعلومات.